

# TELL TAYINAT TAPINAĞINDA ÇİVİLİ TABLET BULUNDU



Foto J.Jackson



Foto J.Jackson

## KANADA TORONTO ÜNİVERSİTESİNDEN PROF TIMOTHY P. HARRİSON BAŞKANLIĞINDA YAPILAN KAZI ÇALIŞMALARI SONA ERDİ

Güneydoğu Anadolu'da bulunan, 2700 yıllık Tell Tayinat tapınağında bu yıl altıncısı yapılan kazı çalışmalarında çivi yazılı tabletler bulunduğu belirtildi.

Geç Hitit Palastin Krallığı'nın başkenti Tell Tayinat'da yapılan Demir Çağı (İ.Ö. 1200-600) kazılarında ortaya çıkarılan anıtsal bir tapınağa ait kutsal odada çivi yazılı tabletler bulunduğu tapınak arşivine ait olduğu düşünülen bu tabletler, altın, bronz ve demir eşyalar, libasyon kapları ve bezemeli tören malzemeleri içeren kült amaçlı kullanılan çok sayıda buluntuyla birlikte ortaya çıktı. Buluntular, bu Geç Hitit tapınağının Geç Asur döneminde yenilenerek tekrar kullanıldığını göstermekte ve az bilinen Asur imparatorluk ideolojisinin dini boyutuna nadir sayılacak bir bakış açısı sağlamaktadır.

Toronto Üniversitesinden Prof Timothy P. Harrison tarafından yürütülen Tayinat Arkeoloji Projesi (TAP) kapsamında yapılan kazılarda, 2008 sezonunda kısmen kazılmış olan bu tapınağın planı klasik bir Geç Hitit dönemi örneği olduğu ifade edildi. Prof Timothy P. Harrison " Güneyden yaklaşılabilir yapıya anıtsal bir merdivenle çıkılmaktadır. Giriş, bazalttan oyulmuş bezemeli ve büyük bir kolon kaidesi içeren terastan sağlanmaktadır. Tapınak yapısının kutsal bir alan olarak hizmet verdiği, üzerinde antik Anadolu dillerinden biri olan

Luvice hieroglif bulunan, fakat yine antik zamanda parçalanmış olduğundan kırık parçalar halinde ele geçirilen anıtsal stela'dan anlaşılmaktadır" dedi.

Tayinat'ın Asur kralı Tiglath-Pileser tarafından İ.Ö. 738'de yakılıp yıkıldığı, sonra da kral tarafından atanan bir valinin kontrolünde eyalet başkenti olarak Asur bürokratik sistemine katıldığı bilindiğini söyleyen PROF Harrison, "Bazı bilim adamları, İsaiah'ın Asur'a karşı kehanetinde bahsettiği Kalneh'in aslında Kunuluna'ya, bir başka deyişle Tiglath-Pileser'in Kunuluna'yı, yani Tayinat'ı yıkmasına bir referans olduğunu düşünmektedir. Tayinat'da bulunan Luvice yazıtlı anıt parçaları ve tapınak yapısının Asur tapınağına dönüştürülerek kullanılması, bu tarihi olayın arkeolojik göstergeleri olarak yorumlanabilir" diye konuştu.

Tapınağın daha sonra yakılarak yıkılması sırasında, içinin yanarak ahşap ve kerpiç kalıntısıyla dolmuş olmasının büyük oranda tapınağın tabanına yayılmış eşyaların korunmasını sağladığının görüldüğünü anlatan Harrison, Bu yıkımın kimin tarafından yapıldığının henüz bilinmediğini, ele geçen bu zengin verilerin, Tayinat'ın da parçası olduğunu bildiğimiz geniş bir coğrafik alanın kapsadığı etnik ve kültürel mücadeleler hakkındaki tarihi kaynakları doğruladığının anlaşıldığını sözlerine ekledi. Özellikle, Tayinat tabletlerinden edinilecek yeni bilgilerin, Orta Doğu tarihinde en kudretli güçlerden birini oluşturan Asur İmparatorluğu'nun politik kültürler üzerinde bıraktığı kalıcı etki hakkında çok

değerli ve aydınlatıcı veriler ortaya çıkaracağı düşünüldüğünü ifade eden Harrison, "TAP yirmiden fazla üniversite ve araştırma enstitüsünden gelen araştırmacı, öğrenci ve bilim adamlarından oluşan uluslararası bir organizasyondur. Çalışmalar, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile yakın bir ilişki içerisinde, araştırmaya yönelik, lisans ve lisansüstü öğrencilerine de eğitim ve talim fırsatları yaratmak amaçlarıyla devam etmektedir. Projenin yürütülmesi için maddi yardım, Kanada Sosyal Bilimler ve Beşeri İlimler Araştırma Kurulu, Ege Prehistoryası Enstitüsü (INSTAP) ve Toronto Üniversitesi tarafından sağlanmaktadır" diye konuştu.

## KAÇAKLARDAN ALTISI İADE EDİLDİ

Reyhanlıda, sınırı kaçak yolla geçtikleri belirlenen 16 kaçıktan Suriye'li olan 6 kişi bu ülkeye teslim edildi.

İki ülke kaymakamlarının katıldığı iade toplantısı Reyhanlı Cilvegözü sınır kapısında yapıldı.

Çeşitli tarihlerde yakalanan 16 kaçıktan Suriye'li olan 6 kişi Suriye makamlarına teslim edildi. Kalan Somali ve Filistin uyruklu olan 10 kişi ise Suriye makamlarınca alınmayınca yeniden Antakya'ya gönderildi.